

Kuukiri

Nr. 10 (185) November 2009

Sõnumeid

Külavanemate kogu saab 10-aastaseks

Kui ammu see kõik oli, ainult kümme aastat tagasi! Grupp külavanemaid ja teisi huvilisi tahtis midagi muuta, tahtis edasi minna, aga oskusi nappis. Appi tuli Viljandi rahvakoolituse keskus eesotsas Sirje Kessaga.

Tema abiga õppisime, kuidas astuda ja istuda, kuidas esineda teiste ees, et ei paistaks välja, et jalad värisevad, ja et kõne oleks lühike ja veenev jne. Seda kõike nimetatakse täna enesejõustamiseks ja selle kohta on ilmunud palju kirjandust. Enesejõustamine ei tähenda jõulist teiste allasurumist, vaid vastupidi, et õppimise ja arenemise kaudu saavutada teiste vabatahtlik lugupidamine enese vastu.

Miiks ma seda kõike kirjutan? Aga selleks, et aeg-ajalt on vaja meenutada möödunud, et paremini mõista edasiminekku suunda.

Soovin külavanemate kogu liikmetele õnne saabuva aastapäeva puhul! Olge ikka loovad! Võtke kokku üldkoosolek, vaadake läbi mittetulundusühingu põhikirja ja tehke seal vajalikud muudatused (selleks on vaja 2/3 liikmete nõusolek). Kui kogu valimiste möll mööda saab ja aastakoosolek nagunii peab kokku tulema, siis selleks ajaks ongi paras aeg teha edasimineku ettepanekuid.

Vahepeal on külavanemad vahetunud ja asjaolud muutunud, üks siis peame meie ise ka muutuma. Kui paremat ideed ei tule, siis alustagem ühisest õppimisest! Ise olen aga nõus end vabatahtlikult külavanemate kogu koosseisust taandama, sest ma pole enam külavanem.

Veel kord palju õnne, ideid ja julget edasiminekut arengu teel!

Kadri Vollmann,
endine külavanem

Isadepäev külamajas

10. novembril tähistasime Uusna külamajas isadepäeva. Seekord oli mure selles, et paljud isad töötavad välismaal. Ent sellest hoolimata tuli kokku

● Viiratsis on alanud laululava ehitus.

VEIKO JÜRISE foto

üsna palju vanemaid ning tegevust jätkus kõigile.

Kõigepealt tuli neljal võistkonnal puzzle aja peale kokku panna. Kõik võistkonnad olid üpris tasavägised. Järgmiste mängudega arendasid lapsed oma kompimis- ja vanemad kuulmis-meelt. Lapsed pidid kinniseotud silmadega ära tundma oma vanemad ning vanematel oli vaja hääle järgi ära tunda oma laps. Tekkis palju elevust, sest kõikidel ei läinud äraarvamine täppi.

Viimasena läksid võistlustulle lapsed vanemate vastu, mängides *bowlingut* Uusna moodi, ka see mäng lõppes viigiga.

Ürituse lõpuks kaeti laud soolaste ja magusate suupistetega.

Ulve Kannimäe

Päästeamet toetab

Päästeamet toetab mittetulundusühingute ohutusteemalisi projekte 300 000 krooniga. Taotluste esitamise tähtaeg on 14. detsember.

Projektikonkursi "Õnnetuste ennetamine 2010" kaudu rahastatakse ideid, mis aitavad kaasa õnnetuste ja nende tagajärgede ärahoidmisele. Iga-aastase projektikonkursi eesmärk on ärgitada kodanikeühendusi leidma lahendusi ohutusolukordade puudustele. Peamine eesmärk on vähendada tulesurmasid ja veõnnetusi. Eelistatud on kogukonda kaasavad tegevused.

Konkursil osalemiseks tuleb esitada vormikohane taotlus ühes eksemplaris paber kandjal või elektrooniliselt 14. detsembril kell 17 Päästeametisse aadressil Raua 2, Tallinn 10124 või e-postiaadressile rescue@rescue.ee.

Projektikonkursi infopäev on 13. novembril kell 10 Lõuna-Eesti Päästeteskuse koolituskeskuses Tartumaa Ülenurme vallas Tõrvandis. Lisainfot saab lugeda <http://www.rescue.ee/projektikonkurss/>. Eelregistreerimine ja info tel. 733 7315, 534 56248 ja erki.remmelkoor@rescue.ee.

Erki Remmelkoor

Rahvatantsuhuvilistele

Tänassilma rahvamaja segarahvatantsurühm ootab seni tantsivale 7 paarile lisa. Eriti oodatakse meestantsijad.

Huvilistel palutakse ühendust võtta rahvamaja juhataja Pille Sihveriga telefonil 432 7100 või 5332 9889. Proovid toimuvad neljapäevaõhtuti kell 20.

Koorilauluhuvilistele

Koidu seltsi segakoor kutsub oma ridadesse uusi lauljaid. Kõik häälerühmad ootavad noori energilisi hääli. Koori juhatajad Eda Anton ja Allar Jakobson, proovid toimuvad Koidu seltsimajas (endine Ugala) esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 19.

VOLIKOGUS

29. oktoobril

Istungi juhatas sisse vallasekretär

Valimisjärgsel esimesel volikogu istungil oli vastvalitud 17 saadikust kohal 16, puudus Tiit Maisa. Lõppenud valimisvõitlus läheb ajalukku suurima konkursiga: 129 kandidaati 17 kohale. Samuti oli kõrge valijate osalus — 60 protsenti, mis räägib tungivat vajadust arendada kohalikku elu.

Istungi avanud vallasekretär Linda Subert soovis rahvasaadikutele vastupidavust, teotahet, koostöövalmidust ja valijate panust mitte kuritarvitada, vaid viia vallaelu edasi.

Päevakorras ootasid ees seadusest määratud kolm toimingut: volikogu esimehe ja aseesimehe valimine ning vallavalitsuse lahkumispalve ärakuulamine.

Volikogu liikmed

Mitmendat koosseisu järjest volikogu liige Väino Viidebaum oli riigimajandi töödega seotud 1979. aastast, praegu peab ta talu.

Leo Aasa esindab volikogus Valma kalureid, teist koosseisu on ta ka vallavalitsuse liige.

Mart Vaiksaar on viiratsilane 1984. aastast. Töötanud Vana-Võidu tehnikumis ja vallavalitsuses abivallavanemana, praegu valmistab ta oma aktsiaseltsis «Viive Ehitus» mööblit.

Kaupo Kase on kogu oma teadliku elu elanud Viiratsis. Töötab maavalitsuses infospetsialistina ja osaleb kahes siseministeeriumi projekts kohaliku omavalitsuse kaasamisega.

Roland Tulik on viiratsilane kümneandast klassist alates, volikogu koosseisus on ta mitmendat korda.

Jaanus Pukk on kogu aeg siin elanud, kuid vahepeal mujal töötanud. Praegu on ta Takkamaa talu peremees ja osühinguga «Sakalamaa Põldur» liige.

Mait Siirus on põline põllumees ja Tänassilma külanõu.

Mati Leemet on sündinud ja elab seniajani kodus, kus peab Leemeti talu. On olnud kõikide volikogude liige.

Osvald Tikko elab Uusnas 1954. aastast, ettevõtja, volikogus osalemise kogemus on esmakordne.

Kalle Riitmuru on seotud külaliikumisega selle sünnist alates.

Mati Koger on sündinud Valgas. Ta on Kuudeküla vanem, ettevõtja, volikogus on ta esimest korda.

Matti Orav on sündinud Helmes. Ta on Valuoja Põhikooli direktor, muretsev lapsevanem ja esimest korda volikogus, olles valmis koostööks.

Jaani Lepik on Ärma talu peremees. Arst Ülle Gurjev on sündinud Tartus, elab 1987. aastast Viiratsis, volikokku kuulub viiendat korda.

Väino Luik on ennast viiratsilaseks tõestanud läbi ametite, millest viimane oli vallavanema töö.

Sulev Kannimäe töötas kaua aega abivallavanemana. Praegu on ta Viljandi Linnavalitsuse spetsialist.

● 29. oktoobri istungil: vastvalitud vallavolikogu esimesel istungil tegeldi volikogu esimehe ja aseesimehe valimisega. Sama tuleb teha ka järgmistel istungitel. Vasakult: Roland Tulik, Kaupo Kase ja Mait Siirus, piidlevad Mart Vaiksaar ja Leo Aasa. PEETER ARRO foto

Puudus Tiit Maisa, keda vald tunneb kui ettevõtjat ja hobufarmi peremeest.

Volikogu juhtide kandidaadid

Roland Tulik esitas Sulev Kannimäe, kes kogus valijailt 123 häält. Mait Siirus esitas omakorda suure kogemustepagasiga vallavanema Väino Luige.

Sulev Kannimäe on aastakümneid tegelnud kohapealse ettevõtlusega, 1999. aastast valitud ka volikogusse, abivallavanemana töötanud 2008. aasta juulikuuni, pärast seda töötab ehituse spetsialistina Viljandi Linnavalitsuses.

Tema programmis on valla arengukava täitmine. Ta ise nimetas praegust heaks ning kui see õnnestub täita täies mahus, siis astub vald suure sammu edasi.

Mart Vaiksaar meenutas aastaid, mil Sulev Kannimäe tegutses ettevõtjana. Tema vabriku vosti kasutati "strateegilise toiduinena" Viiratsi riigimajandliku kasu toomises.

Ülle Gurjevi soovile vastates nimetas Sulev Kannimäe eelmise volikogu tööd ja juhtimist autoritaarseks. Komisjonid käisid küll koos, aga sisulist tööd ei teinud: paberid tehti vallamajas valmis, mille järel komisjonid kiitsid need heaks. "Ei saa ainult uuele vallavanemale ja ametnikele lootuda, tuleb kaasata häid spetsialiste, kes on suutelised ühes või teises valdkonnas kaasa töötama," nentis kandidaat kindlalt. Ta rõhutas: "Ei saa olema autoritaarset volikogu. Rohkem tuleb istuda ühise laua taha eesmärgiga valla elu edasi viia."

Jaani Lepik küsis Kannimäelt, miks ta eelmist volikogu esimeest nii kangesti vihkab? Sama olla uurinud maakonnajalehe ajakirjanik. Kas ajakirjanik reageeris üle? Kannimäe vastas, et tema oma kõnes sõna "vihkamine" pole kasutanud, kuid jäi kindlaks, et eelmise volikogus puudus koostöö.

Väino Luik tuli Viiratsi kanti tööle 1980. aastal pärast EPA lõpetamist, töötas Viiratsi riigimajandis ja «Eksekos» raamatupidajana ja pearaamatupidajana ning vallavalitsuses finantsnõunikuna ja vallavanemana kokku 29 aastat.

Väino Luik lisas, et volikogu esimehe töö kogemus on olemas, sest ta tegi pidevalt koostööd Leemet Lõoga. Tulevase volikogu puhul hindab tähtsaimaks koostöö laabumist volikogu ja vallavalitsuse vahel, elektroonilise volikogu edasiarendamist ja interneti põhjalikku kasutamist. Ta peab esmaseks valla arengukava täitmist ning kui sellega toime tulla, siis läheb Viiratsi valla rahval hästi. Volikogu liikmena soovib edaspidi koostööd ja õnne kodudesse ning tervist endile.

Tuliku küsimusele koostöö kohta erinevate institutsioonide vahel vastas Luik, et vastvalitavad komisjonid peaksid oma tööd tegema põhjalikumalt. Senine elu on näidanud, et komisjonid ei süvene oma tegevusse ning nende töö on teinud hoopis vallavalitsuse.

Oma teadmisi ja kogemusi senine vallavanem vaka all ei hoi. Valimisliitude esindajatele on Luik kindlat tuge lubanud: "Kui lahkun vallavanema ametist, ei hakka ma uue juhi vastu töötama, vaid annan kõik kogemused üle, hoiatan ohtude eest, aitan igati kaasa vallavolikogu liikmena ja teen meeleldi koostööd. Kindlasti tuleks külanõuad volikogusse kutsuda."

Ülle Gurjev on praeguses volikogus ainus naine. Ta on neli valitsusaega järjest juhtinud sotsiaalkomisjoni tööd. Ta ütles, et komisjonides töötanud inimesed tegid seda tööd tasuta, ent kohusetundlikult. "Kui aga küsime uusi ideid, siis neid ei tule. Et oluliselt midagi muuta, on vaja uusi inimesi ja värsked ideid. Pole mõtet niisama koos istuda ja samu asju arutada."

Hääletamisel valiti volikogu esimeheks Sulev Kannimäe. Ta sai 10 ja vastaskandidaat 6 häält.

Vastne volikogu esimees tänas usalduse eest ja lisas lootust, et temaga jääda rahule.

Volikogu aseesimeheks valiti noor energiline mees Kaupo Kase, kelle populaarsusest räägib Sulev Kannimäe võrdsest saavutatud 123 valijahäält. Kase poolt oli 15 häält, 1 sedel osutus kehtetuks.

Väino Luik esitas tagasiastumispalve

Väino Luik esitas volikogule 8 vallavalitsuse liikme allkirjastatud lahkumispalve. Vastavalt seadusele täidavad need spetsialistid oma kohustusi kuni uue valitsuse moodustamiseni.

Istung lõppes hümniga

Volikogu liige Roland Tulik, kes on tollinguline isamaa ja koduvalla patrioot, ütles: "Omavalitsus on osa riigist." Eesti hümnit ette lugenud, leidis Tulik, et need read on õigeim sõnum vastvalitud volikogu liikmete õigustest, kohustustest ja vastutusest.

Volikogu liikme Mart Vaiksaare loosung oli emotsionaalne: "Kasutan ära esimese volikogu, edaspidi enam jätavatada ei lasta."

Ta pani volikogu liikmetele südamele, et maapiirkondades on ajupotentsiaali vähe ja seda tuleks hoida. "Volikogusse valitud on rahva esindajad. Meil lasub kohustus elu arendada hoolimata sellest, mis liitu või erakonda kuulume. Me peame tegema tööd oma valla ja rahva nimel. Teeme tööd hoolimata sellest, kuhu me parteiliselt kuulume!"

19. novembril

Vallavanema valimine

Vallavanema kandidaatideks esitati juba eelmisest volikogust tuttavad ri-

vaalid: Väino Luik ja Sulev Kannimäe. Et esimesena nimetatu puudus, sai edumaa enese ja oma platvormi tutvustamiseks Sulev Kannimäe.

Aastatest 1998—2008 valla juhtimisele väga lähedal seisnud Kannimäe töötas aastaid abivallavanemana. Juba eelmisest volikogust kuulnud tutvustuse kinnituseks nimetas mees esmavajalikuks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projekti elluviimist ning Kalmetu Põhikooli juurdehitust koos vana osa renoveerimisega. Sotsiaalvaldkonna poole pealt tuleb Tehnika t. 3 maja alumine korrus välja ehitada ametikorteriteks.

Vallavanema kandidaat kutsus kõiki ühise eesmärgi nimel ühisele koostööle.

Volikogu liige Jaan Lepik tuletas Kannimäele meelde külvavanematelt ja vallavalitsuselt saadud umbusaldust. Mart Vaiksaar küsis otse, kuidas äkilise ja ehk liiga otsekohese ütleamisega mees loodab vallavanemana inimestega suhtlemisel toime tulla.

"Eks 8,5 aasta jooksul tehtud otsused polnud kindlasti kõigile meeltemööda," vastas kandidaat ja lisas: "Oma praeguses ametis Viljandi Linnavalitsuse ehituse peaspetsialistina suhtlen paljude inimestega ja ei näe selles ka edaspidi probleemi."

Ta näeb Viiratsi valda jätkusuutlikuna ja võimalikuna ikka vaid praeguses mahus. Viljandi linna sooviga saada endale Viiratsi ja Vana-Võidu alevik pole ta nõus.

Roland Tuliku küsimusele Viiratsi riigimajandi likvideerimise kohta tuleb vastus hoopiski vallasekretäriilt: likvideerimine on nüüd tõesti lõpusirgel ja detsembris loodetakse punkt panna.

Vallaametnike kompetentsuse ja poliitilise kuulumise kohta arvas Kannimäe: "See, millisesse parteisse inimene kuulub, ei saa mingilgi moel olema taktistuseks vallas ametnikuna töötamisel. Kompetentsusest jääb mõnelgi inimesel puudu, mis ei tähenda, et ei saaks edasi töötada. Küll aga on vaja end täiendada."

Samuti loodab uus vallavanem kaasata koostööle vajalike oskustega inimesi.

Hääletamiskastis oli 1 kehtetu, 5 Luike ja 9 Kannimäed pooldavat sedelit. See-ga osutus vallavanemaks Sulev Kannimäe.

Valiti ka komisjonide esimehed

Revisjonikomisjoni esimeheks valiti Väino Luik, aseesimeheks Jaan Lepik ja liikmeks Roland Tulik. Haridus- ja kultuurikomisjoni tööd hakkab vedama Matti Orav. Eelarve- ja maaelukomisjoni esimeheks valiti üksmeelselt Roland Tulik ning tervishoiu- ja sotsiaalkomisjoni esimeheks Väino Viidebaum.

Järgmisel volikogu istungil 26. novembril valitakse uus volikogu esimees, otsustatakse komisjonide liikmed, määratakse hüvitiste süsteem ja esindajad omavalitsuste liitu.

Maret Lina

Tänassilma uudised

Ise tehtud, hästi tehtud

1. novembri ennelõunal kogunesid rahvamaja juhataja Pille Sihveri ja külvavanem Mait Siiruse eestvedamisel kiriku juurde küla aktivistid juba kümnendat korda, et hingedepäeva eel saaks kiriku ümbrus uuema väljanägemise. Mitu tundi trimmerdati, riisuti lehti ja muud prahti, saeti ja põletati oksid ning veeti traktoriga lehti. Värskes õhus viibimine ja füüsiline töö andsid kõigile hea enesetunde.

Tehtud tööst tunti rõõmu Pille ja Meelise keedetud suppi süües ning kohvi ja kookidega maiustades.

Järgmisel korral ootame aktiivsemat osavõttu!

Hingedepäev kirikus

2. novembri pärastlõunal oli Tänassilma kirik kaunistatud küünaldega, sest algas hingedepäeva kontsert. Hingelise poole eest hoolitses Allar Jakobson, kes oli pannud kokku muusikalise pooltunni, milles oli nii laulu kui pillimängu. Kava esitasid Kalmetu Põhikooli lapsed.

Südame teeb soojaks, et meil hoitakse traditsioone ning kasutatakse meie küla esinemispaiku.

Ilm oli sellel päeval, nagu hingede-

päevale kohane, üsna niiske ja jahe. Kiriku uksele ootasid meid kõiki aga soe tee ja küpsised. Silmailu ja sooja eest hoolitses Tänassilma rahvamaja pere.

Meenutasime neid, kes olid kunagi meie keskel, ning süütasime küünlad.

Sügisene pärastlõuna

16. novembril oli Tänassilma rahvas kutsutud Jõeoru villasse pidulikult koosviibimisele eakate inimeste tänamiseks.

Kaunilt ehitud laud ja lahke pere-rahvas tervitasid kõiki õdusasse saali sisenejaid. Varsti täitus saal pillihelidega: Merike Moks ja Meelis Utt tervitasid akordioni ja kitarri saatel lauludega saalis istuvaid külalisi. Peagi liitusid nendega ülejäänud pidulised, et koos tuttavaid laule laulda.

Tarvastust olid külla tulnud pillimehed, kes pakkusid muusikalist meelelahutust. Nad olid kaasa võtnud ka Tiiu Naaberi, kes rääkis vahepaladena naljakaid juhtumisi. Eriti lummavalt mõjus meeste kaunikõlaline kahehäälnelaul, mida nad esitasid ise kitarri ja mandoliini mängides.

Pärast ootamatut elektrikatkestust läks lahti tõeline pidu, kus tantsida ja laulusõnu veerida tuli küünlalvalgel.

Sellised koosviibimised annavad jaksu edasi elada ning tegutseda. Täname meeldejäävate hetkede eest Pilet, Meelist, Merikest, Marekit ja Marget ning soovime neile kõike kaunist!

Luule Soovik

Isadepäev

Eestis tähistatakse isadepäeva novembri teisel pühapäeval. Selle päeva tähistamine sai alguse Ameerikas 1910. aastal, meile saabus see tähtpäev Soomest.

Isadepäeva mõte on süvendada isade ja laste suhteid.

Tänassilma rahvamajas tähistati isadepäeva 8. novembril. Lasteringi lapsed esitasid loo haigusest nimega issilepsia. See räägib kõigest, mida issi tegema ja teadma peaks. Kuid kõige olulisem on see, et issi tegeleks sellel kiirel ajal ikkagi lapsega.

Issilepsia ei ole üldsegi paha haigus, vaid hoopis magus nii seda põdevale lapsele kui issile endale.

KATKEND JUTUST "ISSILEPSIA"

Issidel on alati kiire ja alati kaovad nad kuhugi.

Ürgajal käisid nad jahil, nüüd käivad nad töö.

Tööl käimine on sama ohtlik ja põnev kui jahipidamine.

Praegu kardab kogu pere, et issi jääb äkki jahisaagist ilma.

Laps kardab, et jääb issist ilma ja tahab, et issi oleks alati tema juures.

Issil on küll kare põsk, aga mis sellest. Selle kannatab vapralt välja.

Laps soovib olla nagu takjas oma isa küljes.

(Kalju Saaber)

Pille Sihver

Kalmetu kool sai taas nurgakivi

Kalmetu Põhikooli ehituslik uuemine kulgeb suure hooga.

5. novembril tähistasime kooli 139. aastapäeva juurdeehituse nurgakivi panekuga. Kooli aastapäevaaktuselt, mis olude sunnil toimus Tänassilma rahvamajas, marssis koolipere rongkäigus lippude lehvides mööda ajutist laastuteed koolimaja juurde nurgakivi paigaldamise tseremooniale.

Nurgakivi paigaldasid valla juhid, ehitaja, kooli, raamatukogu ja lasteaia esindajad.

Nad müürisid nurgakivisse tulevastele põlvetele silindri sõnumi ja fotodega tänasest Kalmetu koolist ja elust Eestis.

Lisasime renoveerimisel olevast õppekorpuse klassiruumist leitud hobuserauad, et need jätkuvalt hoiaksid ja tooksid õnne ja lasterikkust meie majja. Loodame, et see rituaalne sündmus tagab uuele hoonele kindla ja kestva tuleviku.

Vana koolimaja teenib meid ustavalt kuni juurdeehituse valmimiseni ja tema rohkem kui sajandilise ajaloo kokkuvõt-

● Koolipere sammub lippude lehvides nurgakivi paigaldamise tseremooniale.
ANNIKA LONDI fotod

teks korraldame 27. märtsil 2010 mälestuskonverentsi.

Kutsume neid, kellel on Kalmetu kooli ja vana koolimajaga seotud mälestusi, huvitavaid seiku, kogemusi jne. kõigiga jagama.

Palun võtke kooliga ühendust (telefonid 432 7119 ja 5341 0704 või e-kiri kool@kalmetu.vil.ee).

Andres Savi

● Neljandat põlve Kalmetu koolis õppiv esimese klassi õpilane Marta Siirus koos külavanemast ja kooli vilistlasest isa Mait Siirusega panevad mörti nurgakivvi.

● Vallavanem Väino Luik ja kooli direktor Andres Savi valmistavad ette nurgakivisse asetatava silindri sisu.

Sõnumeid

Valmal on nüüd oma logo

Valma infopunktis on üleval Vello Küti fotode näitus "Võrtsjärve mustrid ja rahvas".

Hea uudis on ka see, et Valma külal on nüüd oma lipp ja vapp. Kolme kavandi vahel, mille autor on Vello Kütt, valis rahvas kalurite peol välja parima. Need valmisid just enne isadepäeva. 7. novembril heiskaski külavanem lipu koos peole tulnud isade ja vanaisadega.

Anne Schvede

Lahe koolipäev 2009

Lahe koolipäev oli sel aastal juba kuuendat korda.

5. novembril olime oodatud Eesti Nuku- ja Noorsooteatrisse mõtlema kaasa teemal "Kas maailm ootab mind?". Aastate eest Pärnus alguse saanud tagasihoidlik projekt on tänaseks kasvanud suureks konverentsiks, kuhu tulevad kokku kooliõpilased ja teised huvilised üle Eesti. Tänavu oli osavõtjaid ligi 600. Sel aastal koosnes esinejate nimekiri Eesti inimestest, kelle sõnad ja tegud on kaalu.

Konverentsi esimesel sessioonil väitlesid Contra ja Voldemar Kolga maa- ja linnaelu pahede ja hüvede üle. Teise sessiooni peategelased olid New Yorgist saabunud Neeme Raud ja Martin Saar. Neist teine kuulub hiljutise uuringu järgi New Yorgi 400 kõige mõjuvõimsama inimese hulka. Kuid laval esinedes jättis parema mulje Neeme Raud, kes väitis, et maailm ootab avasüli inimesi, kellel on uued pöörsed ideed. Ta soovitas noortel

● Uusna saab veesilma. Uusna Haridusselts taotles Leader-programmi kaudu raha ning tiigi rajamisel töö juba käib. REET TOI foto

õppida reaallaineid, sest need aitavad viia elu ja mõtlemist edasi.

Eesti Raadio korrespondendina Ameerika Ühendriikides töötav Neeme Raud arvas, et maailmas läbilõpmiseks peab olema omal alal tugev tegija, on vaja kõrget enesehinnangut ja alati tuleks olla valmis ka pettumusteks. Näiteks New York on täis näitlejateks ihkavaid kelnereid, kes kõik ootavad oma läbimurret suurel ekraanil.

Kolmanda sessiooni ajal andis Riigikogu esimees Ene Ergma üle hea eeskju konkursi auhinnaks olnud 20 000-kroonise stipendiumi, mille sel aastal pälvis Hiiumaa tüdruk Reili Rand. Tema algatusel sai hulk lastekodudes elavaid ja puudega lapsi eelmisel aastal jõululingi. Reili heasoovlikkusest ja ettevõtlikkusest on paljudel eestlastel õppida.

Sessioon lõppes Jaagup Kreemi laulude ja Marju Lauristini etteastega. Tartu Ülikooli sotsiaalteaduskonna õppejõud rõhutas sotsiaalse kapitali tähtsust ja nentis, et lisaks teadmisele, kus me oleme, tuleks teada ka seda, kes me oleme. Eestlaste nõrkusena nimetas ta vähest kontaktivõimet ja avatuse puudumist.

Neljas ja viimane sessioon algas Ivo Linna laulude ja pajatustega ning lõppes Raul Talmaru ja Märt Agu taktikepi all, mille abiga said konverentsist osavõtjatele selgeks mõned noodid, häälitused ja liigutused ning nende koostoimel sündinud lühilavastus.

Suur tänu laheda konverentsi korraldajatele ja kõikidele vabatahtlikele, kes andsid oma panuse päeva kordaminekuks. Usun, et kõik juba ootavad huviga järgmise aasta konverentsi.

Triinu Artma,
Kalmetu Põhikooli ajalooõpetaja

Jõuluüritused

Viiratsi rahvamajas

20. detsembril kell 12 koduste laste jõulupidu

21. detsembril kell 12 pensionäride jõulupidu. Laulurõõmu pakuvad Voldemar Kuslap ja rahvamaja lauljad.

22. detsembril kell 20 Viiratsi jõulupidu. Tantsuks mängivad Siiri Känd ja Kombo Bänd, kabareeprogramm Sissy ja tantsutrupp "Grandis" Tallinnast.

Valma infopunktis

19. detsembril kell 13 laste jõulupidu. Külla tulevad Kaarli ja Paistu päkapikud.

26. detsembril jõulukontsert
31. detsembril aasta lõpupidu

Tänassilma rahvamajas

13. detsembril kell 14 eakate jõulupidu. Külalised Sürgaverest

20. detsembril kell 12 laste jõulupidu: etendus "Putukate jõulud" Tänassilma näiteringilt "Pupu-Jukud"

26. detsembril kell 21 küla jõulupidu, tantsumuusikat teeb ansambel «Rabarber».

Uusna külamajas

6. detsembril kell 14 advendikontsert. Külla tuleb Uno Kaupmees, pilet 25 krooni

12. detsembril kell 12 koduste laste jõulupidu

15. detsembril kell 13 eakate jõulupidu

15. detsembril kell 18 laste jõulupidu

19. detsembril jõulupidu koos ansambliga «Boomer», õhtu juhud on Aliis ja Kristi, pilet 25 krooni

26. detsembril jõulumeeleolu kontsert Allar Jakobsoni lauljatega

Noorte- laager tegutses Tusti küla- platsil

20. ja 21. augustil toimus Tusti küla-platsil Viiratsi valla noortele mõeldud esmaabi- ja koostöölaager, mida toetas kohaliku omaalgatuse projekt ja millele pani oma öla alla ka Viiratsi vald.

Laagris osales kaksikümmeend noort, selle korraldusse oli kaasatud kaheksa täiskasvanut. Selle avasid ja avaldasid häid soovide Viiratsi vallavanem Väino Luik ja Tusti külanõun Kalle Riitmuru. Heisati Eesti lipp.

Kõigepealt kuulasid noored esmaabi loengut, millele vahelduseks korraldati situatsioonimänge, et õpitu paremini meelde jääks. Õppuse korraldajad lavastasid reaalojuksarnase õnnetuslojuksarnase ja õppurid aitasid kannatanuid. Kuidas mingi rühm omavahel koostööd teha ja oma teadmisi kasutada oskas, seda hindasid laagri esmaabiõpetajad Varju ja Urve.

Õhtuks pidi igal rühmal olema näidend ja rühmalaul. Ülesannetele lähenedi erinevalt ja noortele omaselt fantaasiarikkalt. Laagri külaline Raul Kukk rääkis sõjaväepolitsei tööst ja näitas kurjategijate või korraldajate kinnivõtmisel ja transportimisel kasutatavaid võtteid. Noored arvasid, et parem on olla normaalne ja korda mitte rikkuda.

Õörahu oli päevakava järgi kell 23. Keskköö paiku jõudsid kohale öise häire korraldajad. Laager aeti üles paljudele tuttava väitega, et üks noortest on kadunud. Ülesanne oli oma kaaslane ööpimeduses üles leida. Põnevam osa oli selles, et öisel külalised Andrus Salu eestvedamisel Tartumaalt Alatskivilt mängisid laagrisse tunginud võõraid purjutajaid. Hiljem öeldi ka noortele, et tegelikult oli see kõik lavastus, ning lõkke ääres räägiti

täpsemalt noorsoopolitsei igapäevases tööst ja mängiti meeskonnatöö mängu.

Hommikune äratus oli päikesetõusul. Pesti end, söödi ja joodi ning pakiti kokku varustus, mida enam vaja polnud. Algasid loengud, mille käigus korraldati eelmisel päeval õpitud ning uusi teadmisi elupäästvas esmaabis. Põnev oli tund, mil räägiti loomade rünnakutest ja nendest hoidumisest.

Teise päeva tippsündmuseks kujunes maastikumäng, mis kujutas endast rajale paigutatud kontrollpunktidega metsaringi. Vaja läks näiteks esmaabi andmise oskust ja oli vaja tunda puid. Võitsid need noored, kes laagris osalesid ning uusi teadmisi omandasid, ning

isegi laagrit korraldanud täiskasvanud. Õppida oli meil kõigil.

Suur tänu, meie tubli toitlustaja Malle Lohk Naiskodukaitse Sakala ringkonnast! Kogu laager on tänulik kohaliku omaalgatuse programmile, vallavalitsusele, Sakala malevale ja Naiskodukaitsele: noored said toredate õpetlike kogemuse.

Kristi Loit

Laagrilise Gunnar Hundi arvamus

Laager oli hariv, huvitav ja ühtlasi lõbus. Kõik veetsid seal toredasti aega. Sain palju tutvusi.

URVE LOIDI fotod

● Koduarhiivi fotol: Osvald Teearu süles on poeg Aado ja ema Hilda süles Oti, seisavad Kalle, Neeme ja Helgi.

Lugu mehest, keda me ei tundnud

1919. aasta 19. juunil kell kaheksa asus Rauddiviis pealetungile. Tulnud Hinzenburgi juures üle Koiva, jätkas Rauddiviis edasitungi Lemsalu (Limbaži) ja Roopa suunas. Meie nõrgad luureosad suruti tagasi.

Vidriži juures oli vaenlasel esimehe kokkupõrge 9. polgu 30-mehelise luurepatrulliga, kes oma julge juhi kadett Friedrich Reinholdi juhatusel pani sakslaste ülemvõimule vapralt vastu. Selles Vabadussõja episoodis osales ka meie jutu kangelane Osvald-Julius Teearu.

Ta sündis 17. (vkj 5.) märtsil 1898 Pärnumaal Saarde kihelkonna Jäärja valla mõisaveski möldri peres ja õppis Jäärja vallakoolis. Töötas 1918. aastani Jäärja mõisa möldrina.

Osales Vabadussõjas 1. aprillist 1919 Pärnu kaitsepataljoni 6. roodus ja ülendati juba maikuus kapraliks. Seoses väeosa ümberformeerimisega 9. jalaväepolguks määrati ta 6. roodu jaoulemaks. Ülendati septembris normaalohtviteriks ja kinnitati järgmise aasta märtsis roodu rühmaülemaks. Võttis osa lahingutest Punaarmee ja Landeswehri vastu Lätimaal ja Narva rindel. 22. novembril 1919 sai Aleksandrovskaja küla juures põrutada. Aprillis 1920 viidi 1. piirikütipataljoni 1. roodu. Demobiliseeriti septembris 1920.

11. juunil 1920 omistati VR.II/3 nr 382 "9. jalaväepolgu 6. roodu nooremale allohtviterile Oswald Jüri p. Teearule, hinnates wahnust, mis üles näidatud lahingutes 19. ja 20. juunil 1919 Lemsalu all". Vabaduse ristile liisandusid 12 000 marka, Vabadussõja mälestusmärk haavatulindiga ja Läti iseseisvuse 10. aastapäeva mälestusmedal.

Pärast demobiliseerumist töötas Osvald Teearu mõnda aega Jäärjas möldrina, 1936. aasta märtsist Mõisa küla raudteel ning Olustvere ja Laiksaare-Timmkanali jaama piirkonnas remonditöölisena ka Saksa ajal.

1945. aasta 1. aprillil asus ta elama Viljandimaale Uusnasse Vanavälja tallu, mis kuulus naise sugulasele Johannes Kangurile ning mille sai 1964. aastal omaniku surma järel testamendiga endale.

Hilda Jakobsoniga (1898–1976) abiellus ta 1923. aastal ning sündisid lapse Helgi (sünd. 1924), Kalle (1926), Neeme (1927), Oti (1937) ja Aado (1938). Neist Kalle hukkus 9. märtsil 1944 Nõukogude lennuväe terrorirünakus Tallinnale.

1949. aasta oktoobris astus Vabadussõjas teeninud mees küüditamise hirmus «Tähe» kolhoosi. Poeg Neeme naise vanemad ja õed-vennad olid küüditatud märtsis 1949. Oli põllutööline ning hiljem, kolhoosi Uusna sovhoosiga liitumise järel töötas Raabe sigalas kütjana kuni pensionile jäämiseni.

Minu mäletamise järgi oli ta hallide vuntsidega pisut ettepoole kühmas keskmise pikkusega luider vanamees, kes meid, poisikesi minema ajas Raabe sigala välilaagri raudteelt, kus meile meeldis söödavagonettidega sõita.

Suri 5. aprillil 1969 Kolga-Jaani haiglas. Teda mäletavad vaid kauaaegsed Uusna küla elanikud, aga oleks aeg jäädvustada Osvald Teearu kui Vabadussõja sangari mälestus nii tema kodutalus kui ka küla keskses.

Kogusin tema kohta andmeid Viljandi muuseumi direktorilt Jaak Pihlakult, pojapojalt Enn Teearult ja selle pojalt Ringo Teearult.

Kaarel Kumer

Valimisliit tänab

Head valijad! Täname teid kõiki, kes te andsite oma hääle valimisliidus «Elu Eest Küläs» kandideerijate heaks! Viime ellu oma esimese luuduse.

Meie valimisliidu voldiku lõpus olnud ja meile täidetult esitatud kuppone loosis erapooletu Mart Sant. Seitsme osaleja hulgast naeratas õnn Vana-Võidu elanikule Helvi Jõulule. Tema ja Kaleph Jõulu soov oli, et me teeksime talgud Kikka Jaagu kivi ja Viiralti tamme ümbrust korrastades. Soovime neile kahele õnne!

Teile, kallid lugejad, aga avaldame järgmises «Kuukirjas», kus need kivi ja tamm asuvad ja milline on nende tähendus igähele meist, kes me elame Viiratsi vallas.

Valimisliidu «Elu Eest Küläs» liikmed

Võõrkeel kähku selgeks!

1. detsembril kell 17 toimub Pärsti vallas Ramsi vabaajakeskuses kirkekeele seminar "Uue ajastu keeleõpe". Tutvustatakse «Mnemo25» keeleõppeprogrammi, millega on võimalik võõrkeelne suhtlus-tase saavutada kaheksa nädalaga.

"Pole tuupimist, õppimine on mugav ajaviide," ütlevad korraldajad osavõimuga «Linguajet». «Soovime tutvustada rahvale, kui lihtne on 21. sajandil keelt õppida.»

Pole vaja käia kursustel. Pole vaja kulutada aega ega läbida igal nädalal pikki vahemaid. Tegemist on individuaalõppe programmiga, mis võimaldab õppida kodus või tööl. Kogu õpingut toetab instruktor. Ise saab valida sobiva paketi ja otsustatakse algne õppekoormus. Õpe baseerub mälu treeningu elementidel, seega lisaks keeleõppele parandatakse oma mälu.

Võimalik on omandada inglise, soome, vene, saksa, prantsuse, hispaania, eesti ja läti keelt. Kuni 27. novembrini on seminarile registreerimine tasuta. Kontakttelefon 5342 7804. Peresoodustus!

Heiki Tomson,
«Linguajeti» keeleinstruktor

Gripi vastu!

Tervisekaitse Inspektsiooni üleriigilise kampaania "Gripi vastu!" eesmärk on anda edasi teadmisi, kuidas hoiduda gripist ja gripiviiruse levitamisest.

"Gripist hoidumise kuldreeglid on lihtsad," ütles inspektsiooni peadirektor Tiiu Aro. "Meelde tuleks jätta neli põhitõde: pese käsi, kõhides või aevastades kata suu, haigestunud inimesega hoia vähemalt meetrist distantsi ning haigena jää koju ja helista arstile."

"Oleme kampaania üles ehitanud positiivsusele, mitte haigusega hirmutamisele," selgitas Tiiu Aro.

Levita infot, mitte viirust! Teavet saab veebilehelt www.gripivastu.ee. ➔

Detsembrikuu sünnipäevalapsed

3. Osvald Mikkor	Vardja
4. Selma Milvek	Tänassilma
4. Lilia Mävrä	Viiratsi
5. Hilma Kirpu	Uusna
5. Vilma Saksniit	Viiratsi
6. Aino Rebane	Viiratsi
6. Paul Kaik	Verilaske
9. Heldur Peltser	Viiratsi
10. Anita Väli	Ruudiküla
12. Evi Murd	Viiratsi
12. Väinu Reial	Vardja
12. Milvi Sihver	Tänassilma
13. Laine Allas	Saareküla
14. Sirje Mändla	Mäeltküla
14. Linda Liiv	Viiratsi
19. Kaljo Habakukk	Tänassilma
20. Antonina Teearu	Valma
20. Viktor Burov	Viiratsi
21. Maia Pruuli	Mähma
23. Maimu Poimu	Vardja
23. Ants Jürissaar	Rebaste
23. Vladimir Karro	Tusti
23. Evi Loog	Vana-Võidu
23. Aini Umbra	Mähma
24. Aleksei Kudrin	Saareküla
25. Leida Jürgen	Viiratsi
25. Niina Kovaleva	Viiratsi
26. Johan Tamm	Viiratsi
26. Eva Rõõm	Uusna
27. Aime Sakh	Ridaküla
28. Helle-Mai Hunt	Vana-Võidu
29. Asta-Aurelie Kask	Tänassilma
31. Heljo Nõmm	Viiratsi

Sündisid

2. oktoobril	ANDRE PEET
17. oktoobril	KARLOS PIHLAK
23. oktoobril	KAIDO RIMMEL
23. oktoobril	JANARI VIIDIK
5. novembril	MART MÄE
17. novembril	STEN ANDREAS ANGERJAS

MÄLESTAME

LJULI STENAR Uusnast
ARVI KÖLL Valmast

Pühapäeval, 6. detsembril kell 13 Mäeltküla küla koosolek

Tiigi Kalda talus (Mäeltküla)
Päevakord: 1. Mäeltküla küla arengukava koostamine II; 2. Muud küsimused

Ootame rohkem osavõttu!
Lisainfo tel. 514 5132 või e-mailile
maeltkyla.kylaselts@gmail.com

Gripi vastu!

(7. lk järg)

Gripp on gripiviiruste põhjustatud tõsine nakkushaigus, mis kahjustab hingamisteede limaskesti. Viirused levivad köhimisel või aevastamisel vabanevate piiskadega ja saastunud käte abil. Ülemiste hingamisteede viiruste, sealhulgas gripi hooaeg algab tavaliselt oktoobris ja kestab kuni aprillini. **Iiris Saluri,**

Tervisekaitse Inspektsiooni
avalike suhete juht

● Novembrikuu Soomaa rahvusparkis

PEETER ARRO foto

VILJANDI JAANI KIRIKUS

Igal pühapäeval kell 10 on jumalateenistus armulauaga ja kell 20 õhtupalvus. Teisipäeviti kell 12 on keskpäevapalvus armulauaga (erand on teisipäev, 15. detsember) ja reedeti kell 19 noorteõhtu.

Adventiaja teenistused

29. oktoobril kell 10 esimese adventipühapäeva peremissa ja lastekirik. Laulavad maagümnaasiumi õpilased. 6. detsembril kell 10 II adventipühapäeva missa, teenib naiskoor "Iris"; 13. detsembril kell 10 III adventipühapäeva missa, teenib Türi koguduse ansambel; 20. detsembril IV adventipühapäeva missa. Leerilaste ristimine ja konfirmatsioon. Muusikaga teenib Silver Sepp.

15. detsembril kell 15 on pärastlõunapalvus armulauaga ja kell 16 eakate koguduse liikmete jõululõuna (eelregistreerimine kantseleis).

Konterdid

28. novembril kell 18 süüdatakse adventiküünlal Vabaduse platsil ja Jaani kirikus on adventikontsert: laulavad koguduse koorid ja Paalalinna gümnaasiumi õpilased. 29. oktoobril kell 18 annavad tasuta kontserdi Pärnu ja Viljandi Kultuuriakadeemia kammerkoor. 6. detsembril kell 18 on Tallinna Tehnikaülikooli kammerkoori tasuta kontsert «Laudate Dominum». 13. detsembril kell 15 annavad jõulukontserdi Inseneride Meeskoor ja «Emajõe Laulikud» (pilet 50 ja 25 kr.).

Bussid tellimisel

Osaühing «Südost» (Ilmarise 31 Viljandis, tel. 510 7132, inku31@hot.ee) veab kahe bussiga reisijaid (36 ja 16 kohta). Viljandist on võimalik Tartus ära käia 2100 või 1800, Tallinnas 3500 (3200), Pärnus 2500 (1800) ja Karksi-Nuias või Mustlas 1000 krooniga. Indrek Kurvits

24. detsembril kell 18 on jõuluõhtu jumalateenistus (koguduse ansambel) ja kell 21 jõuluõõ missa (klaveril Aare Külama); 25. detsembril kell 11 esimese jõulupüha peremissa koos jõulunäidendiga (muusika maagümnaasiumi õpilastelt); 27. detsembril kell 10 johannesepäeva missa ja Viljandi Jaani koguduse 537. aastapäev (Jaani koguduse koorid ja sünnipäevakringel); 31. detsembril kell 18 vana-aastaõhtu missa ja kell 23.15 aastavahetuse vigiilia; 1. jaanuaril kell 12 uusaasta keskpäevapalvus; 3. jaanuaril kell 10 II jõuluaja pühapäeva jumalateenistus koos armulauaga; 5. jaanuaril kell 18 kolmekuningapäeva oikumeeniline jumalateenistus kaunimate jõululauludega.

Lasteaedade ja koolide jõuluteenistused

1. detsembril kell 17.30 «Mängupesa» adventikontsert; 18. detsembril kell 18 Viiratsi Algkooli jõulukirik; 23. detsembril kell 9.30 Kalmetu Põhikooli jõulukirik ja kell 12 maagümnaasiumi jõulukirik.

Marko Tiitus,
Jaani koguduse õpetaja

Müüa soodsalt maja Vana-Võidus: ahi- ja keskkütte, tsentraalne vesi, kelder, garaaz, puukuur, elektrivarustus 230/25 a. Majas elatud aasta ringi. Hind 550 000 kr. Müügiga on kiire, sellest tingitud ka soodne hind! Tule ja vaata ning tee oma otsus! Telefonid 5613 2290 ja 5622 0293.

Malle massaaž Viiratsis. Teen ka koduleküstusi. Tel 5568 5129.